

Svensk Lungmedicinsk Förenings verksamhetsberättelse 1 januari – 31 december 2013

Styrelsen

Styrelsepost	Namn	Vald till årsmötet
Ordförande	Magnus Sköld	2014
Tillträdande ordförande	Inger Dahlén	2016
Vice ordförande	Pierre Sobrino	2015
Kassaförvaltare, medlemsansvarig	Valentyna Yasinska	2015
Vetenskaplig sekreterare	Anders Blomberg	2015
Facklig sekreterare	AnnaMaria Péterffy (avsagt sig fortsatt uppdrag)	2015
Yngre ledamot	Helga Asgeirsdottir	2014
Redaktör	Stéphanie Mindus	2014
Webbansvarig	Alexis Pulga	2015
Utbildningsansvarig	Lennart Nilholm	2014
Adjungerad ledamot	Lena Olsson	2015

Styrelsen har under året, förutom årsmötet i samband med Svenska Lungkongressen i Visby 23 maj, haft 9 telefonmöten, ett plenummöte i Uppsala 4-5 februari, samt ett styrelseinternat i Fjällbacka 29-31 augusti 2013.

Sammanfattning av 2013

Styrelsen har under året bestått av 10 ordinarie ledamöter varav en adjungerad medlem. Det huvudsakliga styrelsearbetet har fokuserats på lungmedicinsk vidareutbildning och fortbildning, lungmedicinsk vetenskap samt att arbeta för att synliggöra föreningen.

Under året har SLMF, tillsammans med vårdkliniker, arrangerat sex kurser, ekonomiskt stött ett vetenskapligt symposium, arrangerat symposium i samband med ERS samt även medverkat vid Medicinska Riksstämman. Föreningen har inbjudit till specialistexamen i lungsjukdomar samt slutfört eller arbetat med uppdatering av tre vårdprogram. Förarbete inför lansering av ett lungmedicinskt forskningsanslag har genomförts. Hemsidan har uppdaterats och vårt organ Lung& Allergiforum har under året utkommit med fyra välfyllda nummer.

Möten

Under verksamhetsåret har följande föreningsmöten avhållits:

Svenska Lungkongressen (SLK) 2013 och årsmöte

Svenska Lungkongressen hölls den 22-24 maj i Visby. Lung- och Allergikliniken vid Akademiska Sjukhuset i Uppsala arrangerade mötet tillsammans med Infektionskliniken i Visby, och temat var "Den infekterade lungan". På utbildningsdagen den 22 maj belystes "Lunginfektioner inklusive tbc, aspekter på diagnostik och behandling". Eftersom den medicinska riksstämman nu förändrat form, fanns under SLK en vetenskaplig sektion med presentation av postrar inom det lungmedicinska området.

SLMF årsmöte inkluderades i SLK. Årsmötet utsåg Gunnar Hillerdal och Björn Mossberg till hedersledamöter i SLMF. Gunnar Hillerdal utsågs till hedersledamot med motiveringen: För mångårig och entusiastiska insatser på flera fält inom vår specialitet och för vetenskaplig nyfikenhet och bredd, och som en ambassadör för lungmedicin. Björn Mossberg utsågs till hedersledamot med motiveringen: För bestående vetenskapliga insatser inom området obstruktiv lungsjukdom och för mångåriga insatser för föreningen bl a som vetenskaplig sekreterare.

Medicinska Riksstämman

Ägde rum i Stockholm den 5-6 december. Sektionsprogrammen som tidigare funnits inom ramen för Riksstämman utgick för första gången och ersattes av postersession vid SLK. SLMF deltog dock som medarrangör vid två välbesökta symposier "Lungan och dess betydelse vid systemisk inflammatorisk sjukdom" samt "Nya internationella riktlinjer för KOL-vården – vad betyder det för Sverige?"

SLMF kvällsmöte under ERS

Under European Respiratory Society (ERS) Annual Congress i Barcelona anordnade SLMF i samarbete med läkemedelsindustrin den 10 september ett vetenskapligt

kvällsmöte under temat "Senaste nytt inom lungforskning", där två nyligen framlagda avhandlingar med lungmedicinskt intresse presenterades ("Tuberculosis in Sweden: Studies on transmission, prevention and control", Boris Kan, Karolinska Institutet **och** "Physical Activity and Eating Behaviour Changes in Patients with Obstructive Sleep Apnea Syndrome", Helena Igelström, Uppsala Universitet).

Utbildningsfrågor

Nya specialistindelningen

Socialstyrelsen (SoS) har tagit fram en ny indelning av läkarnas specialistindelning. I den nya indelningen blir kardiologi, medicinsk gastroenterologi, njursjukdomar, endokrinologi, hematologi, geriatrik och lungmedicin åter egna basspecialiteter från att tidigare varit grenspecialiteter till internmedicin. Det planeras en gemensam kunskapsbas ("common trunk") för dessa specialiteter. Ett föreskriftsarbete pågår och väntas klar den 1/1 2015. SLMF har medverkat vid flera möten med SoS vid diskussioner och framtagande av den nya specialistindelningen. Synpunkter och förslag har också lämnats till SoS vad som bör ingå i den gemensamma kunskapsbasen gällande lungmedicin. Förslaget väntas gå på remiss till specialitetsföreningarna våren 2014.

SK-kurser

SLMF har arbetat för att öka SK-kursutbudet då det inte har motsvarat behovet. En inventering har gjorts och en plan har lagts för närmaste åren. SLMF har gått in som medarrangör och ekonomisk garant för kurser som bedömts som angelägna men som inte finansierats via statliga medel. På detta sätt har två mycket uppskattade helt nya kurser anordnats under 2013: "Lungfysiologi för lungmedicinare" på Akademiska Sjukhuset i Uppsala den 4-5 november och "Thoraxradiologi" på Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg den 20-22 november. Den senare i nära samarbete med Svensk Förening för Thoxradiologi. Arrangerande kliniker har till dessa kurser kunnat styra intaget och ge företräde till blivande specialister i lungmedicin. Dessutom har SK-kursen "Lungsjukdomar: utredning, behandling och prevention" ordnats i Örebro den 7-10 oktober.

Grundtanken inför framtiden är att kurser som bedömts som angelägna ska återkomma med regelbundna intervall enligt den plan som tidigare lagts fram av SLMF. Dessa kan eventuellt bli godkända som statligt finansierade men om så inte blir fallet ska de ändå kunna hållas. Vi hoppas då att det på sikt ska bli en balans mellan tillgång och efterfrågan gällande kurser.

SLMF har även medverkat i det så kallade KUST-projektet (Kurser under ST) som drivits av Socialstyrelsen vars mål har varit att få fram kursbeskrivningar för kommande kurser som ska ligga till bas för senare upphandling av kurser. Vi har dock inte kunnat vänta på att detta projekt genomförts utan agerat enligt ovan för att säkra kursutbudet för våra ST-läkare och på detta sätt agerat proaktivt i frågan.

Övriga möten och kurser

Fördjupningskurs/postgraduatekurs om KOL arrangerades i samverkan mellan SLMF och Boeringer Ingelheim den 23-24 januari 2013 i Saltsjö-Boo med tema: "Läkemedel och inflammation-från cell till patient".

Den 29-31 januari 2013 ordnades, i samarbete med Olympus, "Praktisk kurs i bronkoskopi" vid Karolinska Universitetssjukhuset, Solna.

Kursen "Respiratorbehandling i hemmet" gavs den 15-17 maj 2013 i Höör av Lung- och allergikliniken, Skånes Universitetssjukhus.

Den 7-8 oktober ordnades i Lund kursen "EBUS - hur använder vi tekniken i praktiken?".

Föreningen stödde ekonomiskt och var medarrangör till "Jubilee Symposium on Malmö discovery of alpha1-antitrypsin deficiency" den 26-27 september i Malmö.

SPUR-inspektioner

IPULS övertog huvudmannskapet för SPUR-inspektioner 2011 och gav då förslag och försökte genomföra en ny organisation som inte var förankrad i läkarkåren och som även skulle medföra kraftigt ökade kostnader för inspekterade kliniker. IPULS lades sedan ned den 1/1 2013 och har sedermera ersatts av Lipus AB som är ett bolag bildat av Läkarförbundet. Det har dock fortfarande rått viss oklarhet kring den nya organisationen och kostnader för inspektioner. Detta har medfört att inga SPUR-inspektioner genomförts under 2013. Förhoppningen är att SPUR-inspektionerna åter ska komma igång under 2014.

Studierektorsgrupp

Studierektorsgruppen, där representanter för universitetssjukhusen ingår, har arbetat vidare med gemensamma frågor, utbytt erfarenheter och förmedlat goda exempel. För tredje året har en kunskapskontroll som komplement till specialistexamen genomförts. Studierektorsgruppen har också medverkat vid framtagande av förslag av vad som bör ingå i den gemensamma kunskapsbasen i den nya specialistutbildningen.

ST-forum

Ett ST-forum finns nu på hemsidan. Helga Asgeirsdottir har via en ST-enkät kartlagt antalet ST-läkare i Sverige inom lungmedicin och deras syn på bland annat SK-kursutbud. Det är även sedan februari 2014 bildats ett ST-råd med representanter för universitetsklinikerna. Detta råd är tänkt att fungera som ett bollplank till SLMFs styrelse och även som rekryteringsbas till framtida arbete inom SLMF. Ett ST-råd bildades under året och kommer att ha sitt första möte i februari 2014.

Specialistexamen

Specialistexamen genomfördes 2013 med glädjande nog 8 examinander där den muntliga examen ägde rum på Karolinska Universitetssjukhuset, Solna. Samtliga godkändes och kunde förutom själva äran också stolt ta emot ett förtjänstfullt diplom! SLMF erbjuder samtliga som tar specialistexamen att även göra den europeiska specialistexamen i samband med ERS. För medlemmar bekostar SLMF examinationskostnad men inte kongressavgift/resa. Två av deltagarna från svenska examen utnyttjade denna möjlighet 2013 i samband med ERS i Barcelona.

Stipendier

Några stipendier har under året inte delats ut

Vetenskapliga kommittén

Remisser

Liksom under tidigare år har det under år 2013 inkommit ett stort antal remisser för bedömning till SLMF:s styrelse, cirka ett femtiotal. Remisserna kommer främst från Svenska läkaresällskapet, Sveriges Läkarförbund, Socialstyrelsen samt Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket. De flesta av dem har inte haft specifikt lungmedicinskt fokus varför de lämnats utan åtgärd från föreningens sida. Enligt tidigare överenskommelse besvaras endast de remisser som av styrelsen och/eller dess arbetsgrupper bedöms ha lungmedicinskt intresse. Skulle måldatum för remissvar ligga före styrelsemötet skickas remissen via mail till samtliga ledamöter för bedömning och remissvar författas och godkänns av dess ledamöter. För att sedan skickas till inremitterande. Samtliga remissvar som besvarats redovisas på SLMF:s hemsida.

Medlemsfrågor

Vid årets slut den 31 december 2013, var medlemsantalet totalt 430 och under året har 22 nya medlemmar tillkommit, varav 8 associerade.

Nya medlemmar:

Maria Diakopoulou
Backman Mikael
Katarzyna Popiotek
Guilherme Ribeiro Safioti
Antje Kuhlmann
Saba Raouf
Jenny Körlin
Emily Amundson
Holger Becker
Ulrich Mager
Robert Linder
Georgios Ioannou
Muhammed Awad
Sofia Dettmann

Nya associerade medlemmar:

Lönnerberg Girau Karin
Petter Olsson
Olov Fromm
Pål Faxén
Fredrik Lindqvist
Soeren Rasmussen
Göran Eriksson
Hanne Augustesen

Arkiv

Föreningens arkivarier är Gunnar Boman och Berit Blom Bulow. Dessutom finns en arkivgrupp som under året bestått av Anne Lindberg och Marie Ekberg. Gruppen har etablerat kontakt med TAM-Arkiv (Tjänstemännens och Akademikernas Arkiv) i Alvik, Stockholm i syfte att få en permanent lösning på föreningens behov av fortlöpande arkivering av handlingar. I anslutning till detta arbete kommer också föreningen att ta ställning till omarkivering av det befintliga arkivet i Uppsala till TAM-Arkiv.

Internationella frågor

Ansvarig har varit Lena Olsson, tillika UEMS-representant. Hon deltog i samband med ERS i UEMS' och FERS' årliga möten, och även i UEMS' svenska avdelnings årliga möte och rapporterar fortlöpande övriga styrelsen.

Chefsläkargruppen

Alla lungklinik- och lungsektionschefer i landet samlas i chefläkargruppen under sammankallanden Inger Dahlén. Under SLK i Visby hölls ett välbesökt möte där framför allt bemannings- och rekryteringsfrågor diskuterades livligt.

Kvalitetsarbete

Register

Register inom lungmedicin innefattar Swedevox, Luftvägsregistret och Alfa-1-antitrypsinregistret (AAT-registret). Samtliga register nås via SLMFs hemsida.

Alfa-1-antitrypsinregistret

Luftvägsregistret

Swedevox

Vårdprogram

Reviderat vårdprogram för Idiopatisk Lungfibros publicerades i början av året. Under 2013 har SLMF även stått bakom publiceringen av vårdprogrammet för KOL. Vårdprogrammet för Sarkoidos har uppdaterats under året och kommer publiceras under början av 2014.

Lung & Allergiforum och hemsidan

Lung & Allergiforum

Sammanlagt fyra nummer av tidskriften Lung & Allergiforum har utgivits under året inom utsatta tidsramar. Redaktionskommittén förnyades under året, då vetenskaplig sekreterare samt yngre ledamot inkluderades i kommittén. Samarbetet med Svenska Förening för Allergologi samt Mediahuset, Göteborg fungerar fortsatt ypperligt.

Hemsidan

Efter den omstrukturering och uppdatering som har skett de senaste åren har hemsidan (www.slmf.se) fått allt större betydelse för föreningen. Den av SLMF utsedda ledamot som är särskilt ansvarig för hemsidan ansvarar för löpande översyn, och uppdatering av innehållet samt att regelbundet avrapportera till styrelsen. Arbetet med hemsidan sker i nära samarbete med Mediahuset.

Övrigt

Styrelsen nominerar och utse lämpliga kandidater till olika uppdrag, exempelvis till kongresser och möten, ERS, Hjärt-Lungfonden, olika grupperingar i SLS, SLF och Socialstyrelsen. Detta sker kontinuerligt och kandidater hämtas ofta utanför styrelsen.

Ordförande har ordet

Jag har nu haft förmånen att leda SLMF sedan 2012 och avgår som ordförande i samband med innevarande årsmöte. Jag har blivit mer och mer övertygad om att SLMF behövs i svensk lungmedicin. Många av de frågor som föreningen driver är inte bara angelägna utan nödvändiga för att vår specialitet i framtiden skall kunna utvecklas. Dessutom finns inget annat forum som bevakar viktiga utbildnings- forsknings- och fackliga frågor. Vår hemsida och vårt organ Lung&Allergiforum är oerhört viktiga och jag vill passa på att tacka redaktionen, webmaster och alla som bidragit med artiklar under året och hoppas att flera spontant vill höra av sig med tips och förslag på inlägg. Jag är också stolt över att SLMF nu för första gången, i samarbete med ett flertal seriösa läkemedelsbolag, kan utlysa ett forskningsanslag på hela 450 000 kronor. Förhoppningen är att detta anslag skall öka intresset för kliniker att engagera sig i forskningsprojekt och stärka svensk klinisk lungmedicinsk forskning. Jag vill också rikta ett stort tack till de kliniker som ställt upp och arrangerat SK- och vidareutbildningskurser i samarbete med föreningen.

Jag vill slutligen tacka SLMF styrelse, som jag haft förmånen att arbeta med under det gångna mandatperioden. Jag har personligen tyckt att styrelsearbetet varit oerhört stimulerande och roligt och att vi tillsammans faktiskt kunnat åstadkomma något viktigt för vår specialitet. Stort tack till alla för den entusiasm och det arbete ni ägnat styrelsearbetet. Jag önskar också vår nya ordförande Inger Dahlen lycka till i det viktiga arbetet att leda föreningen och att stärka svensk lungmedicin.

Magnus Sköld, ordförande